

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Члан 1.

У Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23 и 94/24), у члану 45. став 1. речи: „2025. године” замењују се речима: „2026. године”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Услови утврђени у ставу 2. овог члана у погледу минималног трајања евиденције код Националне службе за запошљавање пре заснивања радног односа, не примењују се на незапослена лица до 30 година старости која су регистрована у програм Гаранција за младе.”.

Досадашњи ст. 3-7. постају ст. 4-8.

У досадашњем ставу 8, који постаје став 9, речи: „ставу 7.” замењују се речима: „ставу 8.”.

У досадашњем ставу 9, који постаје став 10, речи: „става 7.” замењују се речима: „става 8.”.

У досадашњем ставу 10, који постаје став 11, речи: „става 9.” замењују се речима: „става 10.”.

Досадашњи ст. 11. и 12. постају ст. 12. и 13.

У досадашњем ставу 13, који постаје став 14, речи: „става 10.” замењују се речима: „става 11.”.

Члан 2.

У члану 45в став 1. речи: „2025. године” замењују се речима: „2026. године”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Услови утврђени у ставу 2. овог члана у погледу минималног трајања евиденције код Националне службе за запошљавање пре заснивања радног односа, не примењују се на незапослена лица до 30 година старости која су регистрована у програм Гаранција за младе.”.

Досадашњи ст. 3-9. постају ст. 4-10.

У досадашњем ставу 10, који постаје став 11, речи: „става 9.” замењују се речима: „става 10.”.

Досадашњи ст. 11. и 12. постају ст. 12. и 13.

У досадашњем ставу 13, који постаје став 14, речи: „става 10.” замењују се речима: „става 11.”.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2026. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• *Проблеми које овај закон треба да реши, односно циљеви који се овим законом постижу*

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби да се, у циљу обезбеђивања услова за даље спровођење свеобухватне реформе пословног окружења и борбе против пореске евазије и сиве економије створе услови за ефикасније сузбијање нелегалног рада физичких лица, запошљавање, прилив инвестиција и привредни раст и свеукупно омогућавање повољнијих услова привређивања растерећењем привредних субјеката. С тим у вези, предложена су решења која се односе на даље фискално растерећење прихода по основу рада продужењем периода примене постојећих олакшица за запошљавање нових лица.

У вези са мерама подстицања запошљавања, предложено је продужење периода примене постојећих олакшица за запошљавање нових лица у виду права на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање по основу зараде новозапосленог лица, у проценту од 65% до 75%, са 31. децембра 2025. године на 31. децембар 2026. године. Ове мере подстицаја за запошљавање незапослених лица односе се на лица која су на евиденцији код Националне службе за запошљавање, а за велики број послодаваца који су их користили у претходном периоду представљају значајну финансијску олакшицу у пословању. Имајући у виду да су мере у примени од 1. јула 2014. године, односно 1. јануара 2016. године, предлаже се продужење периода примене олакшица и за период 2026. године. Предложеним решењем постиже се континуитет у коришћењу олакшица и омогућава наставак њиховог коришћења и у наредном периоду, што је важно за послодавце у вези са планирањем трошкова пословања.

Основна садржина предложених измена и допуна Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21 и 138/22, 92/23 и 94/24 - у даљем тексту: Закон) односи се на продужење периода примене постојећих олакшица за запошљавање нових лица.

• *Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења овог закона*

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22, 92/23 и 94/24) уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на доприносе за обавезно

социјално осигурање и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

• *Зашто је доношење овог закона најбољи начин за решавање проблема*

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем овог закона, тј. изменама и допунама Закона.

Уређивањем материје доприноса за обавезно социјално осигурање законом, даје се допринос правној сигурности и обезбеђује јавности доступност у погледу вођења фискалне политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој правној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз чл. 1. и 2.

У вези са чл. 45. и 45в Закона, којима се уређује право послодавца на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, у проценту од 65% до 75% по основу зараде новозапослених лица, предлаже се продужење периода примене постојећих олакшица. Како олакшице истичу закључно са 31. децембром 2025. године, предлаже се продужење периода њихове примене на 31. децембар 2026. године. Поред тога, додаје се нови став којим се уређује примена услова у погледу минималног трајања евиденције код Националне службе за запошљавање пре заснивања радног односа за незапослена лица до 30 година старости која су регистрована у програм Гаранција за младе.

Уз члан 3.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” и прецизира се почетак примене овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Очекује се да ће по основу повећања месечног неопорезивог износа зараде (које је предложено истовременим изменама и допунама закона којим се уређује порез на доходак грађана) и продужавања примене олакшица по основу зараде новозапослених, бити смањени приходи укупно по основу пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање око 24,5 милијарди динара, што се сматра оправданим имајући у виду ефекте подстицања запошљавања и превођење нелегалног рада физичких лица у легалне токове.

Сагледавање постојећег стања

1) Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим правним оквиром

Сагласно основним документима јавних политика који се спроводе (а то су Ревидирана фискална стратегија за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину („Службени гласник РС”, број 88/24), Фискална стратегија за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину и Програм економских реформи за период од 2025. до 2027. године), у погледу фискалног оквира за период од 2025. до 2027. године предвиђен је наставак смањења укупног пореског оптерећења рада, чиме се додатно растерећује привреда, односно повећава конкурентност приватног сектора.

Измене и допуне Закона у претходном периоду биле су, између осталог, усмерене на смањење фискалног оптерећења прихода које физичка лица остваре по основу рада. У том смислу, у претходном периоду су смањене стопе доприноса за обавезно социјално осигурање, и то 2018. године Законом о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 95/18) смањена је стопа доприноса за осигурање за случај незапослености са 1,5% на 0,75%, 2019. године Законом о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 86/19) смањена је стопа доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање са 26% на 25,5%, 2021. године Законом о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 118/21) са 25,5% на 25%, а Законом о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 138/22) стопа доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање са 25% на 24%.

Смањењем стопа доприноса за обавезно социјално осигурање обезбеђује се мање фискално оптерећење прихода које физичка лица остваре по основу рада и смањење трошкова пословања привредних субјеката.

У предметним стратешким документима наведено је да ће фискална политика у наредном периоду бити фокусирана на наставак смањења укупног пореског оптерећења рада чиме се додатно растерећује привреда, односно повећава конкурентност приватног сектора.

Према Програму економских реформи, који се у великој мери ослања на Фискалну стратегију, у вези са фискалним пројекцијама у периоду 2025-2027. године, на приходној страни приоритет ће остати на даљем наставку борбе против пореске евазије и сиве економије.

Предложеним изменама и допунама Закона стварају се услови за постизање циљева који су постављени у наведеним документима јавних политика.

Како би се постигао континуитет у спровођењу политике запошљавања, предложеним изменама и допунама Закона продужен је период примене постојећих олакшица за запошљавање нових лица у виду права на повраћај дела плаћених доприноса по основу зараде новозапосленог лица у проценту од 65% до 75%, са 31. децембра 2025. године на 31. децембар 2026. године.

2) Да ли је уочен проблем у области и на коју циљну групу се односи? Представити узроке и последице проблема.

Постојеће олакшице за запошљавање имајући у виду повољне услове за њихово коришћење, могле би да буду коришћене у већем обиму, па је предложено продужење периода њиховог важења са 2025. године на 2026. годину.

Како је Ревидираном фискалном стратегијом и Фискалном стратегијом предвиђен наставак смањења укупног фискалног оптерећења рада, то се

предложеним продужењем постојећих олакшица за запошљавање и у наредном периоду омогућава да послодавци који их користе смање фискално оптерећење по основу зарада запослених за које се користе олакшице.

Продужењем периода важења постојећих пореских олакшица за запошљавање новозапослених лица стварају се услови за подстицај запошљавању и за ефикаснију борбу против сиве економије. Постојеће олакшице су конципирани на начин да дају подстицај запошљавању нових лица кроз повраћај дела плаћених доприноса по основу зараде новозапосленог лица. Ова олакшица је у садејству са истоврсном пореском олакшицом која је прописана у области пореза на доходак грађана, чији је период примене продужен сагласно закону којим се уређује та област. На овај начин се реализује континуитет у спровођењу политике запошљавања.

Према подацима Пореске управе ове олакшице је користило у 2022. години око 21.100 послодаваца за око 63.100 запослених, у 2023. години око 20.000 послодаваца за запошљавање око 56.000 запослених, у 2024. години око 19.500 послодаваца за запошљавање око 54.400 физичких лица, а у првој половини 2025. године 15.500 послодаваца за око 41.000 запослених.

Олакшица	2022. година		2023. година	
	Број послодаваца	Број физичких лица	Број послодаваца	Број физичких лица
21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО (укупно)	19.668	53.845	18.765	47.713
21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО (ОЛ 21)	1.495	9.334	1.317	8.263

Олакшица	2024. година		01.2025 - 06.2025. године	
	Број послодаваца	Број физичких лица	Број послодаваца	Број физичких лица
21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО (укупно)	18.365	47.352	14.572	35.527
21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО (ОЛ 21)	1.181	7.106	929	5.440

Имајући у виду наведене податке, у погледу броја послодаваца који су користили олакшице и броја запослених по основу чијег запошљавања су послодавци користили олакшице, у 2023. и 2024. години није било већих промена. У 2023. години је дошло до одређеног смањења броја послодаваца који су користили олакшице и броја запослених по основу чијег запошљавања су биле коришћене у односу на број послодаваца и број запослених у 2022. години. Имајући у виду број послодаваца и број запослених по основу чијег запошљавања су послодавци користили олакшице у првој половини 2025. године, очекује се да ће до краја 2025. године број послодаваца и број запослених достићи вредности из претходних година.

Предложеним законским решењем у виду продужења постојећих олакшица за запошљавање постиже се континуитет у коришћењу олакшица, што је нарочито важно за послодавце у планирању трошкова пословања.

3) Да ли постоје неки други разлози за промену (интервенцију) у области у случају да није уочен проблем?

Продужењем постојећих олакшица послодавцима из приватног сектора даје се могућност да наставе са коришћењем постојећих фискалних подстицаја, у циљу стварања претпоставки како би се инвестирало у радна места и запошљавало више лица. Овим олакшицама у наредном периоду омогућава се запошљавање нових лица, а послодавцима смањење трошкова по основу њихових зарада јер се ослобођење остварује као право на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање.

Имајући у виду наведено, не постоје други разлози за промену (интервенцију) у наведеним областима.

2. Утврђивање циља

1) Који циљ је потребно постићи?

Као главни циљеви и смернице економске политике у наредном периоду, имајући у виду поменута основна документа јавних политика, опредељено је да ће фискална политика у наредном периоду бити фокусирана на наставак смањења укупног пореског оптерећења рада чиме се додатно растеређује привреда, односно повећава конкурентност приватног сектора. Мере фискалне природе које су обухваћене кроз предложене измене и допуне закона представљају активности чији нормативни оквир треба да створи услове за планирано стварање повољног пословног амбијента за пословање привредних субјеката и повећање запослености. Предметним изменама и допунама Закона потребно је допринети додатном растеређењу привреде, повећању конкурентности националне економије, стварању услова за привредни раст и развој, креирању нових радних места и борби против сиве економије.

2) Да ли је циљ који се постиже доношењем прописа усклађен са циљевима важећих планских докумената и приоритетним циљевима Владе?

Општи и посебни циљеви су усклађени са важећим документима јавних политика, и то првенствено са Ревидираном фискалном стратегијом за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину, Фискалном стратегијом за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину и Програмом економских реформи за период од 2025. до 2027. године.

3) На основу ког показатеља учинка се утврђује да ли је дошло до постизања циља?

Остваривање општих, односно посебних циљева моћи ће да се оцени праћењем кретања запослености, као и бројем послодаваца који користе или започињу са коришћењем олакшица за запошљавање нових лица.

4) Дефинисати извор провере и рокове за прикупљање података за праћење примене прописа.

Коришћење олакшица за запошљавање у погледу броја послодаваца који их користе и броја запослених по основу чијег запошљавања се користе

прати се на основу података из пореских пријава, односно података којима располаже Пореска управа.

3. Идентификовање опција

1) Да ли је циљ могуће постићи применом „status quo” опције? Приказати последице примене „status quo” опције.

„Status quo” опција није разматрана, имајући у виду да је потребно даље фискално растерећење прихода по основу рада и стварање подстицајног окружења за пословање привредних субјеката. У одабиру опција тражило се најоптималније решење за остварење постављених циљева. С обзиром на то да су предложена решења нормативног карактера, не постоји могућност да се постављени циљеви остваре без доношења закона, па нису разматране друге опције.

Недоношење овог закона било би дестимулативно за запошљавање нових лица. Такође, утицало би на могућност смањења трошкова по основу зарада код послодаваца који користе или би користили предметне олакшице, као и на стварање подстицајног окружења за пословање привредних субјеката.

2) Да ли је циљ могуће постићи искључиво применом подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга, без доношења новог или измене постојећег прописа? Навести разлоге због којих се одустало од примене ове опције.

У оквиру предложених решења нису идентификоване институционално - управљачке мере и мере за обезбеђивање добара и услуга. Све предложене измене су подстицајног карактера. Продужењем периода важења постојећих олакшица дао би се додатни подстицај послодавцима да запошљавају нова лица.

3) Које су кључне промене које се прописом предлажу ради постизања циља?

Продужењем периода важења постојећих олакшица дао би се додатни подстицај послодавцима да запошљавају нова лица.

4) Које опције су разматране приликом израде прописа и навести разлоге због којих се од њих одустало?

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона. Применом важећих прописа немогуће је остваривање жељених измена у потпуности, што је и разлог за доношење овог закона. Продужењем периода примене подстицајних мера постигло би се даље стварање повољног амбијента за пословање привредних субјеката. Нису разматране друге опције приликом израде прописа.

5) Која је међународна упоредна пракса у регулисању области?

У овом тренутку није могуће применити искуство других држава, имајући у виду да се ради о доприносу стварању подстицајног окружења за пословање привредних субјеката различитим олакшица које су прилагођене потребама домаћег привредног амбијента.

4. Анализа економских ефеката

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак и/или административни захтев за привредне субјекте и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења утичу на повећање или умањење административних трошкова и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сноси привредни субјект?

Предложеним решењима прописа не уводи се нови, не укида се и не мења постојећи административни поступак или административни захтев за привредне субјекте.

2) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за привредне субјекте? Који су позитивни ефекти увођења нове, измена или укидања обавезе?

Предложеним решењима не уводи се нова финансијска обавеза, не мења се и не укида се постојећа финансијска обавеза за привредне субјекте.

3) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на повећање или умањење трошкова производње и/или пружања услуга које сноси привредни субјект? Колико износи повећање или умањење ових трошкова? Да ли се обавеза може испунити на домаћем тржишту и да ли је рок за испуњење обавезе примерен? Који су позитивни ефекти увођења нове, измена или укидања обавезе?

Предложено продужење периода примене постојећих олакшица за запошљавање имаће утицај на смањење трошкова у привреди за послодавце који буду користили олакшице. То ће допринети додатном растерећењу привреде, повећању конкурентности националне економије, стварању услова за привредни раст и развој, креирање нових радних места и борби против сиве економије.

4) На који начин ће предложена решења прописа утицати на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту?

Продужењем периода примене постојећих олакшица за запошљавање послодавци ће имати мањи трошак пословања, што би требало да има повољан ефекат на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту.

5) На који начин ће предложена решења прописа утицати на конкуренцију?

Да ли се предложеним решењима прописа директно или индиректно утиче на:

- број и врсту учесника на тржишту, односно да ли се додељују одређена искључива права;
- могућност за тржишно надметање, односно договарање између учесника на тржишту;
- слободно формирање цена и могућност избора добављача и производа;
- могућности за улазак нових учесника на тржиште прописивањем критеријума, стандарда или услова;

- могућност да државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе нуде робу и услуге на тржишту заједно са учесницима на тржишту над којима врше надзор?

Предложене измене би требало да имају повољан утицај на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту.

6) На који начин ће предложена решења прописа утицати на микро, мале и средње привредне субјекте (ММСП)?

Предложено решење у делу продужења периода примене постојећих пореских олакшица имаће за последицу смањење трошкова у привреди, тј. за послодавце који буду користили олакшице. Предложена решења ће утицати на све привредне субјекте, укључујући микро, мале и средње привредне субјекте.

5. Анализа ефеката на друштво

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак за грађане и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења прописа утичу на повећање или умањење административних трошкова и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сnose грађани?

Предложеним решењима прописа не уводи се нови, не укида се и не мења постојећи административни поступак за грађане и предложена решења прописа не утичу на повећање или умањење административних трошкова.

2) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за грађане?

Предложена законска решења не стварају додатне трошкове грађанима и привреди.

Предложеним продужењем периода примене постојећих пореских олакшица такође ће се утицати на смањење трошкова у привреди, тј. за послодавце који буду користили те мере.

3) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на трошкове живота?

Предложеним решењима прописа не уводи се нова, не укида се и не мења постојећа обавеза која утиче на трошкове живота.

4) На који начин предложена решења прописа утичу на доступност, квалитет и цене роба и услуга од значаја за животни стандард становништва?

Предложена решења прописа не утичу на доступност, квалитет и цене роба и услуга од значаја за животни стандард становништва.

5) На који начин предложена решења прописа утичу на тржиште рада, запошљавање, услове за рад и синдикално удруживање?

Предложена решења не стварају трошкове ни грађанима ни привреди, с обзиром да имају за циљ даље стварање услова за прилив инвестиција,

запошљавање и привредни раст кроз обезбеђивање повољнијих услова привређивања растерећењем привредних субјеката.

Поред тога, предложеним решењима подстиче се легално запошљавање и самим тим побољшање положаја лица која су незапослена.

Један од циљева измена и допуна закона је борба против сиве економије, односно стварање услова за ефикасније сузбијање нелегалног рада физичких лица подстицањем запошљавања. Постојеће олакшице за запошљавање којима је продужен период примене помоћи ће у остварењу тог циља.

6) На који начин предложена решења прописа утичу на здравље људи?

Предложена решења прописа не утичу на здравље људи.

7) На који начин предложена решења прописа утичу на обим остваривања права на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама? На који начин предложена решења утичу на квалитет и доступност јавних услуга, услуга система социјалне заштите, система здравствене заштите и система образовања, као и других јавних услуга, нарочито у контексту заштите и унапређења права припадника осетљивих друштвених група?

Предложена решења прописа не утичу на обим остваривања права на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама, као ни на квалитет и доступност јавних услуга, услуга система социјалне заштите, система здравствене заштите и система образовања, као и других јавних услуга.

8) На који начин предложена решења прописа утичу на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа?

Предложена решења прописа не утичу на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа.

9) Да ли предложена решења прописа имају различите ефекте на жене и мушкарце, тј. родну равноправност? Описати те ефекте. Да ли пропис повећава или умањује родну равноправност? Које мере су предвиђене за ублажавања потенцијалних негативних ефеката прописа на родну равноправност?

Предложена решења нису конципирана тако да подстичу неку специфичну групу популације и имају за циљ развој повољног пословног амбијента за пословање привредних субјеката.

6. Анализа ефеката на животну средину и климатске промене

1) На који начин предложена решења прописа утичу на животну средину?

Предложена решења прописа немају утицај на животну средину.

7. Анализа управљачких ефеката

1) Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Која организациона јединица унутар органа,

односно организације који врше јавна овлашћења, је одговорна за спровођење ових активности?

Пореска управа има капацитет за спровођење изабране опције имајући у виду да се продужава период примене подстицајних мера које су већ у примени.

2) Одредити капацитете органа, односно организације који врше јавна овлашћења који је потребно ангажовати за примену прописа. Да ли су капацитети довољни за примену прописа?

Имајући у виду да се продужава период примене подстицајних мера које су већ у примени, капацитети Пореске управе су довољни за примену прописа. Није потребно спровести додатне мере, као и сачињавање одговарајућих упутстава, инструкција и др.

3) На који начин предложена решења прописа утичу на ефикасност, одговорност и транспарентност рада органа, односно организација који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа?

Изабрана опција, којом се јасно уређује остваривање права и обавеза обвезника, утиче се на одговорност и транспарентност рада јавне управе која у погледу права и обавеза из порескоправног односа примењује одредбе закона и других прописа сагласно начелу законитости.

4) На који начин предложена решења прописа утичу на владавину права?

Изабраном опцијом повећава се правна сигурност обвезника. Дефинисањем јасних услова за остваривање олакшица доприноси се већој правној сигурности пореских обвезника и извесности у погледу елемената порескоправног односа.

8. Анализа финансијских ефеката

1) Колико износе јавни расходи примене прописа и из којих извора финансирања ће се обезбедити средства?

Очекује се да ће по основу повећања месечног неопорезивог износа зараде (које је предложено истовременим изменама и допунама закона којим се уређује порез на доходак грађана) и продужавања примене олакшица по основу зараде новозапослених, бити смањени приходи укупно по основу пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање око 24,5 милијарди динара, што се сматра оправданим имајући у виду ефекте подстицања запошљавања и превођење нелегалног рада физичких лица у легалне токове.

2) Какве ће ефекте предложена решења прописа имати на јавне приходе и расходе?

Продужење периода примене подстицајне мере ослобођења од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање имаће негативан ефекат на буџетске приходе, али се очекује да ће кроз раст запослености и с тим у вези плаћањем јавних прихода бити надокнађен овај губитак.

9. Анализа ризика

1) Навести кључне ризике за примену прописа. Које мере ће бити предузете како би се смањила вероватноћа настанка ризичних догађаја, односно умањили њихови ефекти, које мере ће бити предузете уколико се ризик оствари?

Предложена решења имају за циљ даље стварање услова за прилив инвестиција, запошљавање и привредни раст кроз обезбеђивање повољнијих услова привређивања растерећењем привредних субјеката. Позитивне последице доношења овог закона односе се на стварање услова за запошљавање. Поред тога, предложеним решењима подстиче се легално запошљавање и самим тим побољшање положаја лица која су незапослена.

10. Извештај о спроведеним консултацијама

1) Одредити циљне групе и заинтересоване стране које је потребно укључити у процес консултација.

У току израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: Нацрт закона) спроведене су консултације са циљним групама и заинтересованим странама. Њих чине одређени субјекти на које, као учеснике порескоправног односа, утичу решења обухваћена Нацртом закона, у које спадају привредни субјекти који су као послодавци заинтересовани за фискалне погодности које се реализују кроз смањење фискалног оптерећења прихода од рада (пореске олакшице по основу запошљавања нових лица и повећање неопорезивог износа зараде).

Поред тога, у процес консултација укључују се и други субјекти имајући у виду да се, сагласно Пословнику Владе, Нацрт закона упућује на мишљење и надлежним органима. На овај начин је пружена прилика да се они изјасне на текст Нацрта закона са становишта своје надлежности која се односи на одређене сегменте пословања субјеката који могу бити посредно заинтересоване стране, односно укључени као учесници одређеног порескоправног односа у области доприноса за обавезно социјално осигурање.

2) У ком периоду су спроведене консултације и да ли су релевантне информације о времену и месту примене изабраних метода консултација и њиховим резултатима, објављене на Порталу „еКонсултације”? Навести линк са Портала „еКонсултације” или неке друге интернет странице преко које су спроведене консултације.

Консултације преко веб странице Министарства финансија и на веб апликацији „еКонсултације”, спроведене су у периоду од 10. до 17. октобра 2025. године. Нацрт закона био је објављен на веб страници Министарства финансија и на веб апликацији „еКонсултације” (која се налази на Порталу „е-Управа”), како би заинтересоване стране могле да доставе евентуалне сугестије и примедбе.

3) Навести циљне групе и заинтересоване стране које су учествовале у консултацијама и њихов број.

Иницијативе за измене и допуне Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: Закон) достављене су Министарству финансија у форми сугестија, коментара и предлога за измене. Сва заинтересована лица могла су да доставе своје предлоге за измене и допуне Закона. Иницијативе поднете у претходном периоду су разматране и биле су

предмет анализе приликом припреме текста овог закона. Измене и допуне Закона су резултат непосредних контаката са заинтересованим лицима и консултација са органима у чијој надлежности је спровођење и праћење примене Закона, подзаконских аката којима се ближе уређује материја доприноса за обавезно социјално осигурање и других прописа који су од значаја за њихово спровођење.

4) Да ли су у консултације укључени представници микро, малих и средњих привредних субјеката из регулисане области и осетљиве друштвене групе на које пропис утиче, представници удружења која се баве заштитом животне средине, као и представници удружења која се баве родном равноправношћу?

Учесници консултативног процеса били су привредни субјекти, струковна удружења, Привредна комора Србије и појединци, који су давали иницијативе за измене и допуне Закона. Продужење периода примене важења олакшица за запошљавање нових лица и улагање у инвестиционе фондове, су резултат анализирања и праћења токова привређивања пословних субјеката као и могућности у оквиру створеног фискалног простора за смањење фискалног оптерећења прихода од рада. Наведене мере су опште у оквиру Законом дефинисаних обавеза по основу доприноса за обавезно социјално осигурање, тако да не утичу посебно на наведене групе - микро, мале и средње привредне субјекте из регулисане области, осетљиве друштвене групе, удружења која се баве заштитом животне средине, као и удружења која се баве родном равноправношћу.

5) Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које су усвојене.*

Измене и допуне Закона су резултат непосредних контаката са заинтересованим лицима и консултација са органима у чијој надлежности је спровођење и праћење примене Закона, подзаконских аката којима се ближе уређује материја доприноса за обавезно социјално осигурање и других прописа који су од значаја за њихово спровођење.

6) Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које нису усвојене и објаснити разлоге за њихово неприхватање.*

Није било других примедба, сугестија и коментара на текст Нацрта закона.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА
ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ,
ЧИЈЕ СЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ВРШЕ

Члан 45.

Послодавац - правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 31. децембром ~~2025. године~~ 2026. ГОДИНЕ.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца.

УСЛОВИ УТВРЂЕНИ У СТАВУ 2. ОВОГ ЧЛАНА У ПОГЛЕДУ МИНИМАЛНОГ ТРАЈАЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ КОД НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРЕ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА, НЕ ПРИМЕНЈУЈУ СЕ НА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ДО 30 ГОДИНА СТАРОСТИ КОЈА СУ РЕГИСТРОВАНА У ПРОГРАМ ГАРАНЦИЈА ЗА МЛАДЕ.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Повезано лице, у смислу овог закона, је лице које се сматра повезаним лицем у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица.

Олакшицу из става 1. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године.

Олакшицу из става 1. овог члана може да користи и послодавац који започне обављање делатности после 31. марта 2014. године.

Послодавац има право на повраћај плаћених доприноса из става 1. овог члана, и то:

- 1) 65% ако је засновао радни однос са најмање једним, а највише са девет новозапослених лица;
- 2) 70% ако је засновао радни однос са најмање 10, а највише са 99 новозапослених лица;
- 3) 75% ако је засновао радни однос са најмање 100 новозапослених лица.

Збир износа плаћеног доприноса за који послодавац има право на повраћај према ~~ставу 7. СТАВА~~ 8. овог члана и износа плаћеног доприноса за који послодавац нема право на повраћај, представља износ укупно плаћене обавезе доприноса по основу зараде за новозапослено лице.

Повраћај плаћених доприноса из ~~става 7. СТАВА~~ 8. овог члана врши се у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, у року од 15 дана од дана подношења захтева за повраћај надлежном пореском органу.

Захтев за повраћај плаћених доприноса из ~~става 9. СТАВА~~ 10. овог члана подноси се на прописаном образцу.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари олакшицу из овог члана.

Олакшицу из овог члана не могу остварити државни органи и организације, Заштитник грађана, Повереник за заштиту равноправности, Државна ревизорска институција, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Агенција за борбу против корупције, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, Комисија за заштиту конкуренције, Комисија за хартије од вредности, Фискални савет, Републичка радиодифузна агенција, Агенција за енергетику Републике Србије и друге јавне агенције, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, односно корисници јавних средстава.

Образац из ~~става 10.~~ СТАВА 11. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија, подзаконским актом којим је прописан образац за истоврсну олакшицу сагласно закону којим се уређује порез на доходак грађана.

Члан 45в

Послодавац - правно лице које се у смислу закона којим се уређује рачуноводство разврстава у микро и мала правна лица, као и предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који заснује радни однос са најмање два нова лица, има право на повраћај 75% плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 31. децембром ~~2025. године~~ 2026. ГОДИНЕ.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца.

УСЛОВИ УТВРЂЕНИ У СТАВУ 2. ОВОГ ЧЛАНА У ПОГЛЕДУ МИНИМАЛНОГ ТРАЈАЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ КОД НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРЕ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА, НЕ ПРИМЕНЈУЈУ СЕ НА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ДО 30 ГОДИНА СТАРОСТИ КОЈА СУ РЕГИСТРОВАНА У ПРОГРАМ ГАРАНЦИЈА ЗА МЛАДЕ.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Послодавац који од 1. јануара 2016. године заснује радни однос са једним новозапосленим, па у наредном периоду заснује радни однос и са другим новозапосленим лицем, може користити олакшицу за првог новозапосленог тек по заснивању радног односа са другим новозапосленим лицем, с тим да право на повраћај плаћених доприноса за првог новозапосленог може да оствари за зараду коју је том лицу исплатио за месец у коме је стекао услов за коришћење пореске олакшице.

Олакшицу из става 1. овог члана може да оствари послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених

најмање за два у односу на број запослених који је послодавац имао на дан 31. октобра 2015. године.

Ако је у периоду од 31. октобра 2015. године до 31. децембра 2015. године послодавац повећао број запослених у односу на број запослених на дан 31. октобра 2015. године, олакшицу за новозапослене са којима је засновао радни однос од 1. јануара 2016. године може да користи почев од месеца у коме је стекао услов за коришћење олакшице.

Ако је у периоду од 31. октобра 2015. године до 31. децембра 2015. године послодавац смањио број запослених у односу на број запослених на дан 31. октобра 2015. године, олакшицу за новозапослене са чијим заснивањем радног односа повећа број запослених у односу на број који би био да није смањио број запослених у периоду од 31. октобра 2015. године до 31. децембра 2015. године, може да користи почев од месеца у коме је стекао услов за коришћење олакшице.

Олакшицу из става 1. овог члана може да користи и послодавац који започне обављање делатности после 31. октобра 2015. године.

Повраћај плаћених доприноса из става 1. овог члана врши се у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, у року од 15 дана од дана подношења захтева за повраћај надлежном пореском органу.

Захтев за повраћај плаћених доприноса из ~~става 9.~~ СТАВА 10. овог члана подноси се на прописаном обрасцу.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари олакшицу из овог члана.

Олакшицу из овог члана не могу остварити државни органи и организације, јавне агенције, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, односно корисници јавних средстава.

Образац из ~~става 10.~~ СТАВА 11. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија, подзаконским актом којим је прописан образац за истоврсну олакшицу сагласно закону којим се уређује порез на доходак грађана.

САМОСТАЛНЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА

ЧЛАН 3.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ОД 1. ЈАНУАРА 2026. ГОДИНЕ.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа – Влада

Обрађивач: Министарство финансија

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама Закона о порезу на доходак грађана
Draft Law on amendments to Individual Income Tax Law

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа

Наслов IV - Слободан проток робе, члан 37. Споразума

Наслов VIII - Политике сарадње, члан 100. Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

Примењује се рок из члана 72. Споразума, као општи рок за усклађивање прописа.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

У потпуности испуњава обавезе које произилазе из одредаба Споразума.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

3.16. Опорезивање, 3.16.1. Директно опорезивање

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

CELEX: 32009L0133 Директива Савета 2009/133/EЗ.

У овом тренутку није било усклађивања са предметном директивом које је предвиђено у складу са роковима према НПАА.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Предлог закона није био предмет консултација са Европском унијом. У изради Предлога закона нису учествовали консултанти.